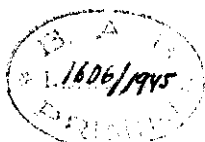

EUGEN JEBELEANU

CEEACE NU SE UITĂ

FUNDAȚIA REGELE MIHAI I

Eugen Jebeleanu

Ceeace nu se uită

cu desene de Florica Cordescu

FUNDAȚIA REGELE MIHAI I

39, BULEVARDUL LASCAR CATARGI, 39

BUCUREȘTI

1945

Dac ă voiu uita tot ce-am îndurat,
Nu voiu mai urî niciodată.
Dar cum singurul meu bun e memoria,
O memorie de optsprezece carate,
Şi cum ura-i singura iubire
Cu care m'aţi învăţat voi, capete 'ngrăşate,
N'am să uit niciodată nimic,
Sub luna aceasta, şi ea îndopată.

Nimic, niciodată — e tot ce ați dat
Tinereții noastre scuturate de friguri,
Clătinată de foame ca marea 'ntre diguri,
Subțire și slabă ca o umbră de vânt,
Purtându-și mima'n pumni ca pe-o flacără,
O inimă sfâșiată și fără cuvânt
Printre bijuteriile voastre ce țipă și scapără,
Inima noastră 'ngropată de voi
De mult, la Capul Bunei Speranțe.

Cum voiu putea, schiloade stanțe,
Prin voi să răzbun în veci de veci
Plânsul acela din ochii reci
Ai mortului tânăr în albe sandale,
Sandalele sparte și fără aripe
Hainele roase, pe care-anotimpul
Cu sceptre de apă și plete de jale
Le destrăma și el încă-odată?...

Nu, nu fugiți, amintiri din tenebre,
Amintiri ale mizeriei mele !
Nu pot să uit nici patul de-atunci,
Patul acela fără saltele,
Care-mi săpa gratii pe spate,
Trecându-mă *n Africa, zeu printre zebre.

Flămând, m'aruncam în somn ca sinucigași
Legănat în fiecă noapte de-un gând
In plasa lui de-adâncă răcoare :
De nu m'aș mai trezi,
De nu m'as mai trezi nicicând...

Târziu, nălucile somnului mă cuprindeau.
Sfere visam lunecând peste mine,
Cai de izvoare, oameni-tulpine
Cu gene de vânt, la mesele pline...
La mesele pline !...

Gemând, mă trezeam
Certându-mă : Nu plânge'n somn. E rușine.

Cu foamea'n brațe mă deșteptam...

Un ceaiu de soare luam c'un corn de lună
Și-apoi, mai străveziu decât un geam,
In zorile ce abureau a pâine
Trudit mă coboram din Calea Laptelui
Pe bulevarde sure, ce răsună
Ca un galop de herghelii de piatră.

Dela etaje-mi trimeteați saluturi,
Fete-ale nopții, prietene-obosite,
Cu ochii mari si somnoroși de fluturi
Mângâietori ai frunții mele triste.

îmi amintesc de voi,
De voi și de mâhnirea
Cu care urmăreați cum talpa-mi ruptă
Cu dărnicie împărțea cetății
Napoleoni turnați în huma toamnei...

îmi amintesc, o, și de tine, Stela,
De saltul tău în gol dela mansardă,
De părul aruncat ca un blestem,
De pumnii strânși și acuzând pe cine
Și de poșeta larg râzând alături
Cu patru lei în gura ei de umbră...

Și iarăș mă revăd plecând spre seară
La marginea orașului ce-adoarme.
Lin ațipesc colibele, pe rând,
Broaște țestoase 'ncremenite tainic;
Adie vântul, le sărută ochii
Și le vrăjește... Singur, într'o curte,
Stă ceferistul orb. E'n întuneric
De cincisprezece ani. Salcâmul lasă
Un pumn de lacrimi peste ochii albaștri.

Fochistul se gândește-acum la flăcări,
La flăcările care l-au orbit,
Surâde și oftează: -Asta-i viața...
Lui i s'a dat lumină mult prea multă...
O scară-l suie apoi pe-acoperiș
Și-acolo, printre umbre, orbu-ascultă
Cum - fluierând încet, ca din trecut -
Se'ndepărtează trenurile'n noapte.

Glasuri pierdute, răsunăți în mine
Ca bulgării pe un sicriu de lemn
Purtat peste o lume de ruine...
Vieți risipite, vă păstrez cenușa
Fierbinte'n pumnii mei ca într-o vatră.

Și iată-mă din nou în alt văzduh.

Sui scările clădirii până'n cer,
Tocmit să stau închis într'o cabină
A celui mai măreț dintre ziare
Și rezemat în coatele lucioase,
Să glăsuiesc la megafon mulțimii.

Suflete, nu te frânge când - superb -
Răsună glasul meu, străin de mine,
Șrmparte lumii pe sub stolul stelelor
O pleavă de reclame comerciale!...

Crunt orator al veacului de zgură,
Priveam în jos talazurile-oraşului
De oameni, de lumini ce se roteau,
De umbre fâlfâind, de zbateri mute,
Un uriaş ocol de blănuri ninse
Purtate legănat pe umeri goi,
Mâini mlădiate scăpărând comete,
Pântece grase ferecate'n aur,—
Un râu fosforescent de putregaiuri,
O preumblare calmă şi rotundă...

Și am văzut apoi
Cum, tunete pornind din zare, râul
Unda cea grasă și-o schimbă în grabă
Ca pe o piele care-a năpârlit.

Pe străzile orașului treceau
In rânduri strânse, tineri cot la cot,
Mânați de-un răpăit de darabane.
Și-n drumul lor ce se topea în zare
Se risipeau cu toții ca un fum,
Un fum amar neridicat la cer,
O ceață strecurată printre cruci...

Să nu mai văd, mâna la ochi duceam.
Dar fluviul, dedesubt, purta diii nou
Pe groasa-i piele vechile vedenii
Calm revenite la aceeaș viață,
Cu fulgerări de pietre și cu blănuri,
Cu solzi de-argint, cu răsuri de cristale,
Un râu fosforescent de putregaiu,
Un cerc imens zâmbind ca o brățară,
O fericire calmă și rotundă...

Dar eu nu uit nimic. Eu sunt strigoiul
Din plină zi, cu buze de cenușă,
Cel ce-și deschide vinele și vede
Că nu mai curg în ele decât lacrimi
Din plânsul celor răstigniți de voi.

Priviți-mă, dar nu vă mai mirați:
Părul albit la douăzeci de ani
Sunt crengile copacului tristeții
Prin ale cărui umbre se resfiră
Fantoma primăverilor pierdute,
Năluca tinereții gătuite...

Ați aruncat capetele noastre
Ca pe niște zaruri sub pământ,
Niște zaruri cu trei găuri albastre:
Gura și ochii ce nu mai sânt
Și care-asvârlite în orice chip,
Vă ies totdeauna cu noroc bun.

Gurile noastre de vânt învelite
N'au prețuit cât o gură de tun...

Ca să trăiești cumplit numai odată,
Să mori ești nevoit de mii de ori
Inima mea ascultă destrămată:
Cei ce s'au dus nimica nu mai vor...

f~. Morți neștiuți, purtați-mă pe vânturi,
Căci eu sunt cel ce vrea și pentru voi
Topor să fie, flacăra cu ghiare
Sau o pădure V mers răzbunătoare!...

Martie - August 1944

București - Naipu